

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2019 r.

w sprawie połączenia Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny oraz Instytutu Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1350) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Z dniem 1 stycznia 2020 r. łączy się następujące instytuty badawcze:

- 1) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny z siedzibą w Warszawie, numer identyfikacyjny REGON 000288461 numer identyfikacji podatkowej NIP 5250008732¹⁾;
- 2) Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła, z siedzibą w Warszawie, numer identyfikacyjny REGON 000288478, numer identyfikacji podatkowej NIP 5250008910²⁾.

2. Połączenie instytutów, o których mowa w ust. 1, następuje przez włączenie Instytutu Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

§ 2. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny po włączeniu instytutu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, zachowuje dotychczasową nazwę.

¹⁾ Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny został utworzony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o Państwowym Zakładzie Higieny (Dz. U. z 1936 r. poz. 336), zmienionym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o złączeniu Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku z Państwowym Zakładem Higieny (Dz. U. poz. 977), obwieszczeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 czerwca 1939 r. o sprostowaniu błędu w obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 maja 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o Państwowym Zakładzie Higieny (Dz. U. poz. 36), rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 października 2007 r. w sprawie zmiany nazwy Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie (Dz. U. poz. 1466).

²⁾ Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła został utworzony uchwałą Rady Ministrów nr 142 z dnia 12 kwietnia 1963 r. w sprawie utworzenia Instytutu Żywności i Żywienia, wydaną na podstawie art. 44 ust 1 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. poz. 60).

§ 3. Siedzibą Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny, zwanego dalej „Instytutem”, jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 4. Nadzór nad Instytutem sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia.

§ 5. 1. Przedmiotem podstawowej działalności Instytutu jest prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych i wdrożeniowych z zakresu nauk o zdrowiu, dostosowanych do potrzeb systemu zdrowia publicznego oraz ochrony zdrowia, w szczególności dotyczących monitorowania i analiz stanu zdrowia ludności oraz jego uwarunkowań, organizacji systemu ochrony zdrowia, bezpieczeństwa żywności oraz sposobu żywienia i stanu odżywienia człowieka, promocji zdrowia, epidemiologii i diagnostyki chorób zakaźnych, nadzoru epidemiologicznego, szczepień ochronnych, bezpieczeństwa zdrowotnego środowiska i surowców uzdrowiskowych.

2. W związku z prowadzoną podstawową działalnością Instytut może w szczególności:

- 1) prowadzić badania i dokonywać ocen w zakresie weryfikacji poprawności danych epidemiologicznych oraz wyników laboratoryjnych i opracowywać wytyczne w zakresie metodologii badań laboratoryjnych, prowadzonych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego, a także urzędowej kontroli żywności, wydawać oceny i kwalifikacje rodzajowe naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych oraz wydawać atesty higieniczne;
- 2) współpracować z organizacjami międzynarodowymi w zakresie wymiany danych w szczególności o charakterystyce patogenów występujących na terenie kraju;
- 3) monitorować czynniki determinujące stan zdrowia na potrzeby planowania, monitorowania realizacji i ewaluacji programów polityki zdrowotnej oraz programów zdrowotnych, a także innych interwencji w zakresie zdrowia publicznego;
- 4) monitorować wartość odżywczą żywności i nawyki żywieniowe ludności w kraju;
- 5) gromadzić i analizować dane o występowaniu zakażeń drobnoustrojami opornymi na antybiotyki i inne produkty lecznicze;
- 6) realizować działania w obszarze monitorowania określonych chemicznych czynników ryzyka występujących w żywności;
- 7) dokonywać ocen środowiskowych zagrożeń zdrowotnych populacji generalnej z uwzględnieniem zmienności regionalnej, w szczególności związanych z zanieczyszczeniem powietrza;

- 8) dokonywać oceny nierówności społecznych w zdrowiu i proponować działania mające na celu rozwiązywanie problemów zdrowotnych w wymiarze populacyjnym, w celu poprawy stanu zdrowia i zmniejszenia nierówności w zdrowiu, ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia i profilaktyki chorób niezakaźnych;
- 10) tworzyć mapy potrzeb zdrowotnych w zakresie zdrowia publicznego;
- 11) prowadzić w ramach statystyki publicznej ogólnopolskie badanie chorobowości szpitalnej ogólnej;
- 12) prowadzić badania i analizy w zakresie szacowania faktycznych kosztów chorób z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich, utraty Produktu Krajowego Brutto, jak i kosztów niepieniężnych;
- 13) prowadzić badania i analizy w zakresie oceny skutków ekonomicznych chorób i ich wpływu na sytuację sektora finansów publicznych;
- 14) rozwijać badania w dziedzinie zdrowia publicznego dla potrzeb polityki i praktyki;
- 15) prowadzić działalność edukacyjną w zakresie zdrowia publicznego z uwzględnieniem kursów specjalizacyjnych oraz innych form kształcenia.

3. Do zadań Instytutu, wykonywanych w sposób ciągły, szczególnie ważnych dla planowania i realizacji polityki państwa, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, rozwoju edukacji oraz poprawy jakości życia obywateli, należy:

- 1) prowadzenie epidemiologicznych badań i analiz oceniających częstość występowania chorób i zakażeń w populacji krajowej, w tym badań przeglądowych;
- 2) gromadzenie i analiza danych z krajowego nadzoru epidemiologicznego i ich przekazywanie do europejskiego systemu nadzoru epidemiologicznego;
- 3) zapewnienie merytorycznego i laboratoryjnego wsparcia dla realizacji zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących zwalczania chorób zakaźnych, w szczególności poliomyelitis, odry i różyczki oraz monitorowanie sytuacji epidemiologicznej grypy;
- 4) gromadzenie i analiza krajowych danych z zakresu bezpieczeństwa żywności;
- 5) prowadzenie epidemiologicznych badań i analiz oceniających nawyki żywieniowe, ilość i rodzaj spożywanej żywności oraz narażenie populacji krajowej na czynniki szkodliwe zawarte w żywności, wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz środowisku, w tym prowadzenie badań przeglądowych;
- 6) dokonywanie oceny ryzyka dla zdrowia ludzi w zakresie biologicznych, chemicznych i fizycznych zagrożeń środowiskowych;

- 7) monitorowanie i ocena stanu zdrowia ludności oraz wybranych subpopulacji w celu identyfikacji najważniejszych problemów zdrowotnych i ustalania priorytetów w kreowaniu polityki zdrowotnej w kraju;
- 8) dostarczanie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia danych niezbędnych do kreowania skutecznej polityki zdrowotnej w zakresie równego dostępu społeczeństwa do świadczeń zdrowotnych, zorganizowanych w sposób logistycznie i kosztowo efektywny, o właściwej strukturze i jakości świadczeń zdrowotnych;
- 9) informowanie społeczeństwa o aktualnej sytuacji epidemiologicznej chorób i zakażeń oraz sytuacji zdrowotnej obywateli;
- 10) popularyzacja wiedzy i zachowań sprzyjających zdrowiu w zakresie profilaktyki chorób, odżywiania oraz stylu życia;
- 11) prowadzenie szkoleń i innych działań edukacyjnych dla pracowników ochrony zdrowia i społeczeństwa w zakresie właściwym dla działalności Instytutu.

§ 6. 1. Połączenie instytutów, o których mowa w § 1 ust. 1, następuje na podstawie inwentaryzacji oraz sprawozdań finansowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2019 r.

2. Instytut przejmuje pracowników włączanego instytutu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2.

3. Instytut przejmuje mienie, zobowiązania i należności włączanego instytutu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych.

4. Instytut wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki, których podmiotem był włączany instytut, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2.

5. Zadania ujęte w planie rzeczowo-finansowym włączanego instytutu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, wprowadza się do planu rzeczowo-finansowego Instytutu.

6. Po połączeniu instytutów, o których mowa w § 1 ust. 1, obowiązują system finansowo-księgowy oraz system finansowo-płacowy stosowany przez Instytut przed dniem połączenia.

§ 7. 1. Wszystkie składniki majątkowe i mienie będące własnością instytutu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., w tym prawo do nieruchomości gruntowej, tj. działki ewidencyjnej nr 3 z obrębu 1-05-17 położonej przy ul. Powsińskiej 61/63 w dzielnicy Mokotów miasta stołecznego Warszawy oraz własność budynków związanych z tą nieruchomością gruntową, w wyniku połączenia wejdą w skład mienia Instytutu.

2. Szczegółowy wykaz składników majątkowych, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

**ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM, LEGISLACYJNYM I
REDAKCYJNYM**

**ALINA BUDZISZEWSKA-
MAKULSKA**

ZASTĘPCA DYREKTORA

**DEPARTAMENTU PRAWNEGO
MINISTERSTWA ZDROWIA**

**/PODPISANO KWALIFIKOWANYM
PODPISEM ELEKTRONICZNYM/**

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia jest połączenie instytutów o nazwach: Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, zwany dalej także „PZH” albo „NIZP – PZH”, i Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła, zwany dalej „IŻŻ”, nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1350). Zgodnie z przepisem art. 7 ust. 3 tej ustawy połączenia instytutów badawczych dokonuje Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, na wniosek ministra nadzorującego, złożony po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Projekt rozporządzenia został przedłożony do zaopiniowania ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyraził, w piśmie z dnia 5 lipca 2019 r., pozytywną opinię dotyczącą możliwości połączenia Instytutów. Opracowanie projektu zostało poprzedzone postępowaniem przygotowawczym, mającym na celu dokonanie oceny potrzeby i warunków połączenia, przeprowadzonym przez Zespół powołany przez Ministra Zdrowia, który wyraził pozytywną opinię w sprawie połączenia ww.

Instytutów. W przedmiotowej sprawie Ministrowi Zdrowia zostały również przedłożone opinie właściwych Rad Naukowych i Dyrektorów Instytutów.

Podstawowym i strategicznym celem projektowanego rozporządzenia jest zwiększenie zdolności do realizacji najbardziej aktualnych potrzeb nauki w zakresie badawczo-rozwojowym oraz spełniania potrzeb rynku i społeczeństwa w zakresie usług, działalności leczniczej i edukacji w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, zdrowego żywienia i stylu życia. Włączenie IŻŻ do PZH zwiększy nie tylko efektywność, ale także wartość merytoryczną realizowanych dotychczas działań. Powierzenie jednej instytucji ogółu zagadnień związanych z kluczowym obszarem zdrowia publicznego, jakim jest problematyka dotycząca żywienia usprawni dotychczasową współpracę między tymi jednostkami, ale także innymi podmiotami zewnętrznymi, które na co dzień korzystały z doświadczeń i wiedzy obu instytucji. Wprowadzenie takiego rozwiązania wydaje się najbardziej optymalne w polskich realiach, ponieważ zwiększy nie tylko efektywność finansową, ale także wartość merytoryczną realizowanych dotychczas działań.

Niezależnie od powyższego, w dalszej perspektywie planowanego połączenia jest nadanie instytutowi badawczemu statusu państwowego instytutu badawczego, co przewiduje ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1350), a tym samym prawo do uzyskania dotacji celowej na finansowanie zleconych zadań zdefiniowanych w art. 22 ww. ustawy, w tym mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa publicznego oraz poprawy jakości życia obywateli, dotyczących ochrony zdrowia, ochrony środowiska oraz monitoringu i zapobiegania skutkom zjawisk i wydarzeń mogących stwarzać zagrożenie publiczne.

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny jest najstarszą instytucją zdrowia publicznego w kraju i jest państwową jednostką organizacyjną, wyodrębnioną pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce.

Przedmiot i zakres działania NIZP – PZH określa zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w dniu 28 listopada 2017 r. Statut Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny. Zgodnie ze Statutem, przedmiotem działalności jest prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych i prac usługowo-badawczych z zakresu zdrowia publicznego

dostosowanych do potrzeb ochrony zdrowia ludności, a także wdrażanie i upowszechnianie wyników prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych.

W zakresie realizacji zadań dydaktycznych NIZP – PZH może prowadzić studia podyplomowe i doktoranckie, na zasadach określonych w ustawie, prowadzi różne formy kształcenia, w tym specjalizacje współpracując z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, szkolenia i kursy dokształcające, związane z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi. Posiada także aktualnie uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna oraz doktora nauk o zdrowiu i może prowadzić działalność gospodarczą na zasadach określonych w ustawie, może tworzyć spółki kapitałowe, a także obejmować lub nabywać akcje i udziały w takich spółkach oraz osiągać przychody z tego tytułu na zasadach określonych w odrębnych przepisach prawa.

Instytut Żywności i Żywienia im. Prof. dra med. Aleksandra Szczygła został utworzony uchwałą Rady Ministrów nr 142/63 z dnia 12 kwietnia 1963 r. w sprawie utworzenia Instytutu Żywności i Żywienia, wydaną na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. poz. 60), i jest państwową jednostką organizacyjną, wyodrębnioną pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce.

Do głównych zadań instytutu należy w szczególności szeroko zakrojona działalność naukowo-badawcza i edukacyjna w zakresie propagowania zasad racjonalnego żywienia oraz promocji zdrowego stylu życia. Działalność jednostki ma na celu zwiększenie wiedzy i stanu świadomości społecznej z zakresu produktów żywnościowych i zdrowego żywienia oraz zwalczanie chorób dietozależnych. Instytut analizuje również tendencje żywieniowe Polaków i wydaje zalecenia żywieniowe dla osób chorych i zdrowych.

W zakresie realizacji zadań dydaktycznych IŻŻ prowadzi studia podyplomowe, związane z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi, na zasadach określonych w ustawie oraz inne formy kształcenia, w tym specjalizacje, szkolenia i kursy dokształcające. Ponadto może także prowadzić działalność gospodarczą na zasadach określonych w ustawie, może tworzyć spółki kapitałowe, a także obejmować lub nabywać akcje i udziały w takich spółkach oraz osiągać przychody z tego tytułu na zasadach określonych w odrębnych przepisach prawa.

W latach 1951-1963 niektóre działy Państwowego Zakładu Higieny (PZH) przekształcone zostały w odrębne instytuty. Na bazie Zakładu Higieny Żywnienia PZH utworzono IŻŻ. W tamtym okresie, do realizacji poszerzających się zadań badawczych potrzebne były liczne zasoby kadrowe, zindywidualizowana, często wytwarzana we własnym zakresie aparatura badawcza, obszerne laboratoria i wpierające je archiwa oraz biblioteki. Obecnie, dzięki rozwojowi metod badawczych, ich automatyzacji, komercyjnej dostępności aparatury i odczynników oraz dzięki zastosowaniu technik informatycznych, zadania PZH i IŻŻ mogą być realizowane przez mniej liczne zespoły badawcze, w laboratoriach, które nie wymagają już tak obszernej jak niegdyś powierzchni.

Ścisły podział kompetencji pomiędzy dwiema odrębnymi organizacyjnie jednostkami stanowi potencjalne utrudnienie przy podejmowaniu nowych, kompleksowych zadań, których realizacja wymaga spójnych działań w obszarach właściwych dla odrębnych instytucji. Często przyczyną utrudnień są względy formalno-prawne, które bywają czasochłonne ograniczając zdolność szybkiego reagowania obu instytutów na potrzeby rynku w zakresie usług jak i inicjowanie badań adresujących najbardziej aktualne potrzeby nauki. Z drugiej strony odrębność organizacyjna, może powodować, iż oba instytuty podejmą podobne badania finansowane ze środków publicznych, lub z pewnych badań z pogranicza swoich kompetencji zrezygnują zakładając, że zostaną one wykonane w drugiej jednostce. Z tych względów celem strategicznym połączenia PZH i IŻŻ jest zwiększenie zdolności do realizacji najbardziej aktualnych potrzeb nauki w zakresie badawczo-rozwojowym oraz spełniania potrzeb rynku i społeczeństwa w zakresie usług, działalności leczniczej i edukacji w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, zdrowego żywienia i stylu życia.

Połączenie PZH i IŻŻ będzie miało na celu osiągnięcie określonych zamierzeń strategicznych i finansowych. Jego konsekwencją będzie połączenie dwóch podmiotów gospodarczych – instytutów badawczych, w jedną organizację w taki sposób, aby osiągnąć nowe cele, wspólnie uczestnicząc w rynku. Z uwagi na rolę nadzoru nad bezpieczeństwem żywności oraz edukacji żywieniowej w realizacji strategii zdrowia publicznego, jak również w celu zapewnienia sprawnego pełnienia tych funkcji, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny – wzmocniony kompetencjami pracowników i infrastrukturą Instytutu Żywności i Żywnienia im. Prof. dra med. Aleksandra Szczygła będzie zdolny lepiej wspierać najważniejsze instytucje systemu zdrowia w kraju w realizacji tej strategii. Cele i zadania staną się dość zróżnicowane i będą obejmować wzrost wartości Instytutu powstałego z połączenia,

uzyskanie przewagi konkurencyjnej na istniejących rynkach, poszerzenie rynku lub asortymentu produktów oferowanych przez Instytut o nowych kompetencjach, obniżenie ryzyka działalności. Połączenie Instytutów będzie miało wpływ na wiele aspektów działalności: na komercjalizację wiedzy (działalność B+R), zarządzanie, gospodarowanie czynnikiem ludzkim, kulturę organizacyjną oraz finanse. Rezultaty połączenia będą widoczne generalnie w dwóch obszarach, tj. w działalności operacyjnej i wynikach finansowych połączonych Instytutów.

Ponadto, połączenie uzasadniają przede wszystkim następujące korzyści strategiczne: możliwość optymalnego wykorzystania infrastruktury technicznej oraz potencjału naukowego, diagnostycznego, leczniczego i edukacyjnego; zwiększenie potencjału naukowego, a tym samym szans na pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie działalności naukowej oraz rozszerzenie zakresu komercjalizacji wyników badań naukowych i pozyskanie dodatkowych przychodów związanych z opracowaniem i wdrożeniem nowoczesnych wyników tych prac; możliwość efektywniejszego wykorzystywania jednostek organizacyjnych o charakterze naukowym, diagnostyczno-leczniczym; zwiększenie dostępności, skuteczności, bezpieczeństwa i efektywności w leczeniu chorób powstających na tle wadliwego żywienia, w szczególności chorób układu pokarmowego.

Dzięki połączeniu potencjału dwóch Instytutów stworzone zostanie wiodące Krajowe Laboratorium Referencyjne, umiejscowione w strukturze podmiotu nadzorowanego przez Ministra Zdrowia, obejmujące zanieczyszczenia chemiczne, materiały do kontaktu z żywnością i mikrobiologię żywności. Stworzy to również możliwość dostosowania Krajowego Laboratorium Referencyjnego do wymagań Komisji Europejskiej i struktury Europejskich Laboratoriów Referencyjnych, ujednolicenia podejścia w szkoleniach, opracowywaniu i udostępnianiu metod analitycznych na potrzeby laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Korzyścią wynikającą z połączenia Instytutów będzie kompleksowe podejście przy opracowywaniu projektu planów urzędowej kontroli i monitoringu, a także rozszerzenie zakresu badań o nowe obszary, szczególnie o analitykę alergenów w żywności.

Korzyściami częściowymi, wspierającymi osiągnięcie korzyści strategicznych, wskazanych powyżej będą:

- 1) stworzenie zaplecza edukacyjno-szkoleniowego w zakresie analiz stanu zdrowia ludności, bezpieczeństwa epidemiologicznego i środowiskowego, bezpieczeństwa żywności, żywienia oraz zdrowego stylu życia;

- 2) zwiększenie potencjału intelektualnego i stworzenie nowych obszarów badawczych w wyniku współdziałania w ramach jednej organizacji (skupienie w ramach jednego Instytutu jednostek realizujących badania o zbliżonej tematyce powinno przynieść także wyraźny efekt synergiczny, jeśli chodzi o zdolność stawiania i rozwiązywania problemów naukowych oraz pozyskiwania środków do ich realizacji);
- 3) podniesienie jakości prac badawczych i świadczonych usług, wraz z ochroną patentową w kraju i zagranicą przez wykorzystanie połączonego potencjału intelektualnego, kwalifikacji i doświadczenia kadry naukowo-badawczej, oraz infrastruktury badawczej;
- 4) poszerzenie współpracy i wyższa pozycja międzynarodowa (np. EFSA, WHO, ECDC, FAO);
- 5) szeroko rozumiana współpraca z innymi jednostkami naukowymi, z przedsiębiorcami, realizacja bezpośrednich zleceń na prace badawcze, prowadzenie wspólnych prac B+R, a przede wszystkim opracowywanie nowych produktów i technologii dla gospodarki, ważnych dla społeczeństwa usług i nowych metod, a co najważniejsze wdrażanie, komercjalizacja i upowszechnianie wyników prac B+R w kraju i zagranicą;
- 6) lepsze wykorzystanie potencjału wiedzy i potencjału badawczego (infrastruktura, aparatura i specjalistyczna kadra) oraz zredukowanie zjawiska powielania infrastruktury badawczej i często kosztownej aparatury;
- 7) zdolność do realizacji dużych projektów B+R na rzecz rozwoju polskiej gospodarki, ułatwiających współpracę międzynarodową, większą niż dotąd obecność w europejskiej przestrzeni badawczej;
- 8) możliwość realizacji programów typu „National Health and Nutrition Examination Survey”, dających pełną ocenę stanu zdrowia populacji w Polsce;
- 9) stworzenie na potrzeby Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego ośrodka eksperckiego w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz żywienia z uwzględnieniem współpracy z Komisją Europejską;
- 10) stworzenie jednego ośrodka gromadzącego i udostępniającego dane z zakresu bezpieczeństwa żywności, w tym monitoringu spożycia żywności w kraju, a także zapewnienie bazy na potrzeby oceny ryzyka związanego z bezpieczeństwem żywności oraz badań epidemiologicznych, co przełoży się na ułatwienia w zarządzaniu systemem EpiBaza w zakresie gromadzenia i udostępniania danych;
- 11) ułatwienie przekazywania wszystkich wymaganych danych do EFSA, powołanie „Data Steward” – krajowego punktu ds. współpracy z EFSA w zakresie przekazywania danych;

- 12) wykorzystanie potencjału naukowego obu Instytutów w zakresie oceny ryzyka związanego z bezpieczeństwem żywności, szczególnie w przypadku analiz typu „risk-benefit”;
- 13) zniesienie przeszkód w korzystaniu z infrastruktury towarzyszącej – utworzenie jednego podmiotu pozwoli na optymalne zagospodarowanie terenu i obiektów obu Instytutów.

Poniżej przedstawiona została tabela nr 1 dotycząca stanu zatrudnienia według stanowisk na dzień 30 czerwca 2019 r. (łącznie z pracownikami przebywającymi na urloпах wychowawczych i bezpłatnych):

Lp.	Stanowiska:	Ogółem	Profesorowie	Profesorowie	Adiunkci	Asystenci	Pracownicy	Pracownicy inż.-	Pracownicy	Pracownicy inż.-	Pracownicy	Pracownicy	Pracownicy obsługi i
	Komórki organizacyjne:												
	Ogółem (wiersze:2,7,19,20,21,22)	318	3	1	2	1	1	135	2	10	2	6	9
	PION ZASTĘPCY DYREKTORA DS. ANALIZ I STRATEGII W ZDROWIU PUBLICZNYM (wiersze: 3-6)	55	1	2	5	2	2	39	1	1		4	
	Zakład Promocji Zdrowia i Prewencji Chorób Przewlekłych	25	1		3	2	2	16				1	
	Zakład Monitorowania i Analiz Stanu Zdrowia Ludności	12		1	2			7	1	1		2	
	Zakład Analiz Ekonomicznych i Systemowych	6		1				5					
	Zakład Kształcenia i Komunikacji w Zdrowiu Publicznym	12						11				1	

PION ZASTĘPCY DYREKTORA DS. BEZPIECZEŃSTWA EPIDEMIOLOGICZNEGO O ŚRODOWISKOWEGO (wiersze: 8-18)	169	2	1	2	1	1	83	1	7		2	1
Zakład Badania Surowic i Szczepionek	18		1	2		7	6	2				
Zakład Badania Wirusów Grypy. Krajowy Ośrodek ds. Grypy	5	1					4					
Zakład Bakteriologii i Zwalczania Skazań Biologicznych	15	1	1	5		2	3	4				
Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska	25			3	6	1	10	2	2			
Zakład Bezpieczeństwa Żywności	19			2	2	1	12	1	1			
Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru	44		4	2	1		30	4	2		1	
Zakład Higieny Radiacyjnej i Radiobiologii	5		1		1		2	1				
Zakład Parazytologii i Chorób Przenoszonych przez Wektory	13		2			1	7	1	1			
Zakład Toksykologii i Oceny Ryzyka Zdrowotnego	9		1	2	3		3				1	
Zakład Wirusologii	15		1	5	1	1	6		1			
Punkt Przyjęć Materiałów do Badań Diagnostycznych	2							2				

	PION DYREKTORA	30						2		2		2	
	PION GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO	6										6	
	PION ZASTĘPCY DYREKTORA DS. NAUKOWYCH	7		1				1			2	3	1
	PION ZASTĘPCY DYREKTORA DS. ADMINISTRACYJNO-EKONOMICZNYCH	47						10	3			2	7

Oraz tabela nr 2 dotycząca zatrudnienia wg tytułu/stopnia naukowego – stan na dzień 30 czerwca 2019 r. – osoby dla których NIZP – PZH jest podstawowym miejscem pracy:

Lp.	Tytuł/stopień naukowy	Ogółem	w tym kobiety
	Profesor	5	2
	Doktor habilitowany	15	12
	Doktor	50	36
	Ogółem	70	50

IŻŻ jest państwową jednostką organizacyjną, wyodrębnioną pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce.

Poniżej przedstawiona została tabela nr 3 dotycząca stanu zatrudnienia według stanowisk na dzień 30 czerwca 2019 r. (łącznie z pracownikami przebywającymi na urloпах wychowawczych i bezpłatnych):

Dział Kadr	1										1	
Pozostałe stanowiska	16									1	7	8

Tabela nr 4 dotyczy zatrudnienia według tytułu lub stopnia naukowego – stan na dzień 30 czerwca 2019 r. – osoby dla których IŻŻ jest podstawowym miejscem pracy:

Lp.	Tytuł/stopień naukowy	Ogółem	w tym kobiety
	Profesor	6	3
	Doktor habilitowany	3	1
	Doktor	12	11
	Ogółem	21	15

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, NIZP-PZH znajduje się w dobrej sytuacji finansowej. Zarówno w 2018, jak i w I półroczu 2019 roku jednostka odnotowała zysk netto, odpowiednio 1 818 458 zł i 995 235 zł. Dodatkowo wyniki finansowe przełożyły się na pozytywne wartości wskaźników rentowności Instytutu. Rentowność aktywów wyniosła w 2018 roku 4,86%, a rentowność netto 5,29%. Dla porównania wartości tych wskaźników w I półroczu 2019 roku wyniosły odpowiednio 1,73% i 5,71%.

Tabela nr 5. Sytuacja ekonomiczno-finansowa NIZP-PZH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018 ROK	30.06.2019 ROK
Wynik finansowy netto w zł	1 818 458	995 235
Rentowność aktywów	4,86%	1,73%
Rentowność netto	5,29%	5,71%
Zobowiązania długo- i krótkoterminowe oraz rezerwy na zobowiązania w zł	31 280 684	50 281 193
Zobowiązania wymagalne w zł	474	13 751
Suma aktywów w zł	37 430 066	57 425 811
Zadłużenie aktywów	84%	88%
Płynność bieżąca	1,16	1,11

Wartość zobowiązań długo- i krótkoterminowych oraz rezerw na zobowiązania jednostki na koniec 2018 roku wyniosła 31 280 684 zł, natomiast na koniec I półrocza 2019 roku 50 281 193 zł. Wskaźnik płynności bieżącej, którego wartość powinna być wyższa od 1,0, a za optymalną uważa się wartość w granicach 1,5 – 2,0, osiągnął w 2018 i w I półroczu 2019 roku

poziom odpowiednio 1,16 i 1,11 co świadczyło o zdolności do pokrywania bieżących zobowiązań.

Suma aktywów NIZP – PZH na koniec I półrocza 2019 r. wyniosła 57 425 811 zł, na co złożyły się aktywa trwałe w kwocie 16 085 947 zł oraz aktywa obrotowe na kwotę 41 339 864 zł.

Tabela nr 6. Struktura aktywów i pasywów NIZP – PZH.

Wyszczególnienie	31.12.2018 [w zł]	r.	30.06.2019 r. [w zł]
A. Aktywa trwałe	16 549 364		16 085 947
A.I. Wartości niematerialne i prawne	7 144		69 427
A.II. Rzeczowe aktywa trwałe	16 542 220		16 016 520
A.III. Inwestycje długoterminowe	-		-
B. Aktywa obrotowe	20 880 702		41 339 863
B.I. Zapasy	13 249 658		22 153 270
B.II. Należności krótkoterminowe	1 461 146		1 445 678
B.III. Inwestycje krótkoterminowe	6 130 332		17 514 518
B.IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	39 566		226 398
AKTYWA RAZEM	37 430 066		57 425 811
A. Fundusz własny	6 149 382		7 144 617
A.I. Fundusz statutowy	1 778 412		1 778 412
A.II. Fundusz rezerwowy	-		-
A.III. Fundusz z aktualizacji wyceny	2 552 512		2 552 512
A.IV. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-		1 818 458
A.V. Zysk (strata) netto	1 818 458		995 235
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	31 280 684		50 281 194
B.I. Rezerwy na zobowiązania	170 116		89 132
B.II. Zobowiązania długoterminowe	2 397		2 397
B.III. Zobowiązania krótkoterminowe	3 375 123		4 631 666
B.IV. Rozliczenia międzyokresowe	27 733 048		45 557 999
PASYWA RAZEM	37 430 066		57 425 811

Wśród aktywów trwałych największy udział przypadł rzeczowym aktywom trwałym, w tym budynkom na kwotę 16 016 520 zł, a wśród aktywów obrotowych największy udział przypadł inwestycjom krótkoterminowym (głównie z tytułu krótkoterminowych aktywów finansowych – środków pieniężnych na rachunkach bankowych i innych aktywów pieniężnych) na kwotę 17 514 518 zł, a także zapasom, z tytułu półproduktów i produktów w toku, na kwotę 22 153 270 zł. W pasywach na koniec I półrocza 2019 r. NIZP – PZH wykazał rezerwy i zobowiązania długoterminowe na kwotę 91 529 zł, a zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 4 631 666 zł dotyczyły w większości dostaw towarów i usług, a także pożyczki w kwocie 868 421 zł. Zadłużenie aktywów obliczane jako stosunek zobowiązań długo- i krótkoterminowych oraz rezerw na zobowiązania do sumy aktywów na dzień 30 czerwca 2019 r. wyniosło poniżej 88% (Tabela nr 5). Poziom wskaźnika ponad 50 %, wskazuje na duży udział kapitałów obcych w finansowaniu działania Instytutu. Na pełną ocenę wskaźnika zadłużenia aktywów istotny

wpływ mają struktura zadłużenia i struktura majątku Instytutu. W strukturze zadłużenia przeważającą rolę odgrywają rozliczenia międzyokresowe w kwocie 45 557 999 zł z tytułu dotacji związane z realizacją projektów i zadań, w tym naukowo-badawczych, finansowanych z budżetu państwa w szczególności przez Narodowe Centrum Nauki, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Sanitarny. Zysk netto za 2018 r. wskazuje na dobrą sytuację finansową Instytutu.

Ujemny wynik finansowy IŻŻ wymaga przeprowadzenia przez zarządzających Instytutem działań naprawczych. IŻŻ znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Zarówno w 2018, jak i w I półroczu 2019 roku jednostka odnotowała ujemny wynik finansowy netto, odpowiednio -2 674 117,00 zł i -849 466,00 zł. Ujemne wyniki finansowe przełożyły się na niekorzystne wartości wskaźników rentowności Instytutu. Rentowność aktywów wyniosła w 2018 roku -14,07%, a rentowność netto -0,22%. Dla porównania wartości tych wskaźników w I półroczu 2019 roku wyniosły odpowiednio -4,83% i -0,19%.

Tabela nr 7. Sytuacja ekonomiczno-finansowa NIZP-PZH

Wyszczególnienie	2018 rok	30.06.2019 rok
Wynik finansowy netto w zł	-2 674 117	-849 466
Rentowność aktywów	-14,07%	-4,83%
Rentowność netto	-0,22%	-0,19%
Zobowiązania długo- i krótkoterminowe oraz rezerwy na zobowiązania w zł	4 464 429	4 843 408
Zobowiązania wymagalne w zł	243 988	580 570
Suma aktywów w zł	19 004 951	17 588 579
Zadłużenie aktywów	23,49%	27,54%
Płynność bieżąca	1,63	0,59

Wartość zobowiązań długo- i krótkoterminowych oraz rezerw na zobowiązania jednostki na koniec 2018 roku wyniosła 4 464 429 zł, natomiast na koniec I półrocza 2019 roku 4 843 408 zł. Wskaźnik płynności bieżącej, którego wartość powinna być wyższa od 1,0, a za optymalną uważa się wartość w granicach 1,5 – 2,0, osiągnął w 2018 i w I półroczu 2019 roku poziom odpowiednio 1,63 i 0,59 co świadczyło o pogorszeniu się sytuacji finansowej Instytutu i utracie zdolności do pokrywania bieżących zobowiązań.

Suma aktywów IŻŻ na koniec I półrocza 2019 r. wyniosła 17 588 579 zł, na co złożyły się aktywa trwałe w kwocie 15 960 398 zł oraz aktywa obrotowe na kwotę 1 628 181 zł.

Tabela nr 8. Struktura aktywów i pasywów IŻŻ.

Wyszczególnienie	31.12.2018 [w zł]	r.	30.06.2019 r. [w zł]
A. Aktywa trwałe	15 838 620		15 960 398
A.I. Wartości niematerialne i prawne	72 389		71 837

A.II. Rzeczowe aktywa trwałe	15 336 101	15 468 702
A.III. Inwestycje długoterminowe	430 130	419 859
B. Aktywa obrotowe	3 166 331	1 628 181
B.I. Zapasy	129 187	66 458
B.II. Należności krótkoterminowe	1 485 896	1 228 701
B.III. Inwestycje krótkoterminowe	1 551 248	333 022
B.IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-	-
AKTYWA RAZEM	19 004 951	17 588 579
A. Fundusz własny	-1 262 429	-2 111 895
A.I. Fundusz statutowy	-	-
A.II. Fundusz rezerwowy	-	-
A.III. Fundusz z aktualizacji wyceny	1 680 822	1 680 822
A.IV. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-269 144	-2 943 261
A.V. Zysk (strata) netto	-2 674 117	-849 466
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	2 026 739	19 700 474
B.I. Rezerwy na zobowiązania	-	-
B.II. Zobowiązania długoterminowe	2 516 939	2 100 272
B.III. Zobowiązania krótkoterminowe	1 947 491	2 743 136
B.IV. Rozliczenia międzyokresowe	15 802 949	14 857 066
PASYWA RAZEM	19 004 951	17 588 579

Wśród aktywów trwałych największy udział przypadł rzeczowym aktywom trwałym, w tym budynkom na kwotę 15 468 702 zł, a wśród aktywów obrotowych – inwestycjom krótkoterminowym, głównie z tytułu dostaw i usług, na kwotę 1 228 701 zł. W pasywach na koniec I półrocza 2019 r. IŻŻ wykazał rezerwy i zobowiązania długoterminowe na kwotę 2 100 272 zł na co składa się pożyczka długoterminowa z okresem spłaty powyżej 12 miesięcy, a zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 2 743 136 zł dotyczyły w większości dostaw towarów i usług. Zadłużenie aktywów obliczane jako stosunek zobowiązań długo- i krótkoterminowych oraz rezerw na zobowiązania do sumy aktywów na dzień 30 czerwca 2019 r. wyniosło 27,54 % (tabela nr 7). Na pełną ocenę wskaźnika ogólnego zadłużenia istotny wpływ mają struktura zadłużenia i struktura majątku Instytutu. Strata netto w wysokości – 2 674 117 zł za 2018 r. wskazuje na konieczność przeprowadzenia w Instytucie działań naprawczych. Według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. nie występują obciążenia majątków łączonych Instytutów. Ocena stanu majątkowego jak również sytuacji ekonomiczno-finansowej łączonych instytutów nie wskazuje na możliwość wystąpienia zagrożenia kontynuowania działalności, jednakże niezbędne będzie przeprowadzenie działań naprawczych w celu zapewnienia osiągnięcia dodatniego wyniku finansowego oraz terminowego regulowania zobowiązań

Szacowane koszty bezpośrednie dotyczące m.in. działalności techniczno-administracyjnej związanej z czynnościami w zakresie połączenia obu instytutów wyniosą około 120 tys. zł i zostaną poniesione w ramach posiadanych środków przez NIZP – PZH w pełnej wysokości. NIPZ – PZH wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki IŻŻ, po włączeniu. Na NIPZ - PZH

przechodzą uprawnienia i obowiązki instytutu, wynikające z decyzji administracyjnych. NIPZ – PZH w wyniku włączenia przejmuje pracowników, mienie, a także należności i zobowiązania IŻŻ. Do pracowników włączonego instytutu stosuje się art. 231 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, z późn. zm.). Określenie mienia łączonych instytutów nastąpi na podstawie spisów z natury oraz sprawozdań finansowych łączonych instytutów sporządzonych na dzień poprzedzający dzień łączenia, zbadanych przez biegłego rewidenta zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.) i zatwierdzonych przez Ministra Zdrowia. Wykaz mienia oraz zobowiązań i należności przysługujących NIZP - PZH oraz IŻŻ zostaną sporządzone w formie protokołu zdawczo-odbiorczego. Włączenie IŻŻ do NIPZ – PZH odbędzie się bez jakichkolwiek skutków finansowych dla budżetu państwa. Przewidywane koszty włączenia dotyczące m.in. działalności techniczno-administracyjnej związanej z czynnościami w zakresie połączenia obu instytutów wyniosą około 120 tys. zł i zostaną poniesione w ramach posiadanych środków przez NIPZ – PZH w pełnej wysokości. Rozliczenie świadczeń pracowniczych łączonych Instytutów oraz wszelkich innych zobowiązań za okres przypadający do dnia połączenia następuje na zasadach, jakie dotychczas obowiązywały w łączonych Instytutach. Bilans zamknięcia IŻŻ z dniem włączenia stanie się bilansem otwarcia dla Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację finansową i perspektywy rozwoju działalności zarówno NIPZ – PZH jak i IŻŻ, a także częściową zbieżność działalności ww. Instytutów, rekomenduje się połączenie ww. Instytutów. Jako jednostka posiadająca znaczący potencjał kadrowy i aparaturowy - zdolna prowadzić interdyscyplinarne badania naukowe w zdrowiu publicznym i dziedzinach pokrewnych a jednocześnie wypełniać ważne z punktu widzenia interesu społecznego zadania państwowe.

Aktualnie koszty odpraw obciążają budżet tegoroczny IŻŻ i nie są związane z planowanym połączeniem, ale wynikają z nowego regulaminu wynagradzania. Po przyjęciu pracowników i konieczności redukcji niektórych dublujących się etatów w 2020 r., proponuję założyć, iż koszty odpraw nie powinny przekroczyć 60 tys. i zostaną pokryte przez NIZP – PZH. Łączne koszty połączenia to zatem ok. 180 tys. zł.

Szczegółowy wykaz składników majątkowych, tj. wszystkie składniki majątkowe i mienie będące własnością Instytutu, określa załącznik do projektowanego rozporządzenia.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację finansową i perspektywy rozwoju działalności, zarówno PZH, jak i IŻŻ, a także częściową zbieżność działalności ww. Instytutów, rekomenduje się połączenie ww. Instytutów przez włączenie IŻŻ do struktury PZH – z dniem 1 stycznia 2020 r.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), i w związku z tym nie podlega notyfikacji.